

Het project **in Oeganda** heeft in 2025 een flinke vooruitgang geboekt, maar iets minder dan waarop we gehoopt hadden. Zoals in het jaarverslag over 2024 is beschreven heeft de Mama Asha Foundation, waarvan Maarten voorzitter is, de gebruiksrechten gekregen van een flink stuk grond langs de Nijl in Paroketto, dat 10 kilometer onder het stadje Pakwach in Noord-West Oeganda ligt. Het doel is om daar een eco lodge te starten, waarvan de opbrengsten ten goede komen aan het op te richten "Vocational training and boarding center", dat gesitueerd gaat worden op een stukje grond ten westen van Pakwach. In Paroketto is inmiddels een geitenstal gebouwd mede met behulp van geschonken financiën van de Moeder Teresa Stichting (MT) uit Ulft (zie onder). Maarten heeft aan Isac, een vriend van Asha de opdracht tot deze bouw gegeven. Deze heeft de stallen m.b.v. studenten kunnen bouwen waardoor de kosten flink gedrukt werden. Omdat de familie van Isac een deel van hun land in de buurt van Mbarara (Zuid-West Oeganda) ter bruikleen heeft geschonken aan Mama Asha Foundation kon met het overgebleven geld daar ook een geitenstal gebouwd worden. Mama Asha had dat stuk grond geaccepteerd om eventueel daar een dependance te bouwen voor het Vocational center in de buurt van Pakwach. Immers, het is heel waarschijnlijk dat de veiligheid van de doelgroep voor het Vocational center: misbruikte meisjes en vrouwen, die verstoten zijn uit hun eigen directe omgeving, een nieuwe start te laten maken, niet altijd gegarandeerd is, als ze dichtbij hun eigen familie worden opgevangen. Mama Asha Foundation koos ervoor om eerst in Mbarara geiten te gaan fokken, omdat daar op de familiegrond ook al koeien en geiten werden gehouden. De daar aanwezige "familie-geitenhoeder hoedt de inmiddels de door ons gefinancierde, aangekochte 20 geiten. Maarten heeft bij een andere oude bekende Oegandees nog eens 10 geiten gekocht, maar die moeten nog overgebracht worden naar Mbarara. De geiten zijn ook gevaccineerd en het salaris en opleiding van de geitenhoeder is betaald door ons. In Pakwach kozen we ervoor om eerst een nieuwe geitenhoedster op te leiden, alvorens ook daar geiten te plaatsen. Dit gaat in 2026 gebeuren.

Als alles volgens plan verloopt moeten we in 2026 de eerste vruchten gaan plukken van deze geitenfokkerij, om daarmee een start te kunnen maken met de bouw van het vocational center in Pakwach.

Zoals gezegd hadden we gehoopt dat we al iets verder zouden zijn in Oeganda, maar de financiële afwikkeling van enkele lopende gerechtelijke zaken van Maarten tegen enkele Oegandese partners uit het verleden kost veel meer tijd dan verwacht/gehoopt. De voortekenen zijn gunstig, maar we zullen moeten afwachten of dit in 2026 zal worden afgehandeld. Daarmee kan Maarten iets meer handelingsvrijheid krijgen om de plannen in Oeganda ook financieel een boost te geven. Reeds toegezegde extra financiële steun van Moeder Teresa Stichting in 2026 zal daar zeker behulpzaam bij zijn.

De projecten **in Zimbabwe** zijn in 2025 zeker een flinke stap verder gekomen. Allereerst is de problematiek met de dam (die lekte, waardoor watervoorziening voor de veeteelt van de Ngwana bevolking dreigde weg te vallen) opgelost. Met financiële hulp van Moeder Teresa Stichting, aangevuld met extra donatie van de "Wilde Ganzen" zijn, tactisch gespreid over de totale gebied van Ngwana, 4 grondwaterputten gesolariseerd en voorzien van elektrische pompen, drinkbakken voor het vee en watertanks. Daarmee hebben én de dieren, maar ook de bevolking nu op elk moment de beschikking over veilig drinkwater.

De bouw van de Ngwana hospital is inmiddels klaar. In 2025 zijn we samen met Lucky, de BBDT heel uitvoerig in overleg geweest met de lokale Council over welke medische apparatuur en welke inboedel nu precies nog gekocht moet worden om de kliniek te kunnen gaan starten. Maar steeds maar weer kwamen er andere inzichten en eisen van de overheid. Eigenlijk is er nooit een pasklaar antwoord gekomen. We hebben toen zelf maar de eerste stappen gemaakt en gekozen voor het inrichten van enkele kamers in het ziekenhuisje die gericht waren op de eerste hulp en de poliklinische behandeling. Pro Afrika heeft nog uitgebreid contact gehad met Nederlandse instellingen die medische apparatuur zouden kunnen leveren, maar hoewel de prijzen zeer acceptabel waren, moesten er nog altijd vervoerskosten betaald worden en dat werd te duur. Pas eind 2025, toen Lucky zelf in Zimbabwe was zijn de eerste medische apparaten besteld. In

de eerste maanden van 2026 hopen we alle benodigde apparatuur en room-loading te hebben aangeschaft. Deze aankopen zijn tot stand kunnen komen door wederom veel financiële steun van de Moeder Teresa Stichting.

Om van de overheid toestemming te krijgen om de kliniek te starten (zij zouden dan verder 2 -3 verpleegkundigen aanstellen en bekostigen) moesten er ook een drietal verpleegstershuisjes gebouwd worden. Deze zijn in 2024 gereed gekomen en in 2025 is de benodigde afbouw (loodgieterswerk/ pleistering/aanleggen elektriciteitskabels etc) uitgevoerd , waarbij de lokale BBDT een flinke financiële bijdrage heeft geleverd.

De door pro Afrika ondersteunde start van de bouw van het "Moeder-kind huis" heeft jammer genoeg nogal wat hoofdbrekens gekost. Door een fout van de aannemer werd de bouw van de fundering en muren afgekeurd, omdat de grond waarop gebouwd was minder vast was dan noodzakelijk. Wij kregen dit pas te horen toen al voor de 2de keer de fundering/vloer en muren waren gebouwd. Het geld dat we dachten dat voldoende was voor de totale ruwbouw was daarmee al op. Ook het dak zou verstevigd moeten worden en kostte daarom ook meer dan vooraf geraamd. Gelukkig kregen ook hier weer steun van MT. In het verslagjaar is de ruwbouw , inclusief dak , nu gereed gekomen. In 2026 gaan we verder met de afbouw en de aankoop van de benodigde inboedel.

Financiën

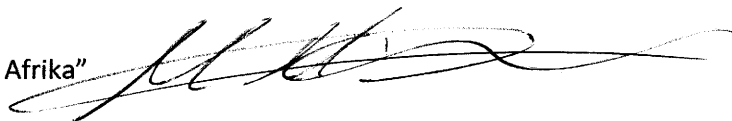
Zoals hierboven al enkele malen is geschreven, heeft onze stichting enorm veel financiële steun gekregen van de Moeder Teresa Stichting uit Ulfst. Zonder deze hulp zouden we nooit de stappen hebben kunnen zetten zoals hierboven opgesomd. Ook in 2026 hebben we nog met hen afspraken lopen om de projecten in Oeganda en Zimbabwe verder te ondersteunen. Hopelijk komen er niet veel nieuwe eisen/ belemmeringen van de overheid om dat te doen. Ook danken we de "Wilde Ganzen", alsook enkele gulle gevers voor hun ruime financiële bijdrage.

Ten slotte

In 2025 hebben Maarten en Ruud heel erg veel tijd moeten steken in het communiceren en oplossen van problemen die in Nederland veel minder moeite zouden kosten. Enorm vaak is bijvoorbeeld gevraagd aan de verantwoordelijken voor het openstellen van de kliniek in Zimbabwe om een lijst van benodigde medische apparatuur en inboedel. Steeds weer kwam er een andere lijst , dan weer door deze verantwoordelijke en dan weer door een andere. Voor Lucky en BBDT blijkt het ook moeilijk om die duidelijkheid te eisen omdat de machtsstructuren in Afrika wat anders liggen dan in Nederland. Tegen bepaalde beslissingen/ideeën ingaan betekent vaak nog verdere vertraging. Ook de rechtszaken die Maarten in Oeganda heeft lopen worden door allerlei zaken vertraagd/uitgesteld etc etc. Zelfs een eigen lokale advocaat kan daar weinig aan doen. Toch zijn we blij met onze directe contacten naar Zimbabwe (via Lucky) en in Oeganda (via Isac), die er toch voor zorgen dat hun "vertaling" van onze vragen en wensen uiteindelijk gehoor krijgen.

Maarten Manders

Voorzitter stichting "Pro Afrika"

Ruud van Vlerken

Secretaris stichting "Pro Afrika"

